

RADIACINĖS SAUGOS CENTRO EKSPERTIZĖS IR APŠVITOS STEBĖSENOS DEPARTAMENTO UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

Radiacinės saugos centro (toliau – Centras) Ekspertizės ir apšvitos stebėsenos departamento (toliau – Departamentas) uždaviniai yra šie:

1. atlikti objektų radiacinės saugos ekspertizę bei pagal kompetenciją poveikio aplinkai vertinimą projektavimo stadijoje ir vykdant veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais;
2. organizuoti ir atlikti gyventojų, darbuotojų ir medicininės apšvitos stebėseną bei ją lemiančių jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių vertinimą, taikant dozimetrinių, spektrometrinių, radiocheminių, radiologinių, biologinių vidinės ir išorinės apšvitos bei jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių radiologinius parametrus nustatančių tyrimų metodus, normaliomis sąlygomis, branduolinių ir radiologinių avarių atvejais;
3. dalyvauti rengiant valstybinio aplinkos monitoringo programas ir metinius jų įgyvendinimo planus, vykdyti valstybinį radiologinį aplinkos monitoringą, kaupti ir sisteminti gamtinės aplinkos užterštumo radioaktyviosiomis medžiagomis ir žmonių apšvitos duomenis;
4. vykdyti ankstyvąjį radiacinio pavojaus stebėjimą ir perspėjimą, paliktųjų radioaktyviųjų šaltinių ir radioaktyviomis medžiagomis užterštų objektų paiešką ir atlikti radiologinės būklės prognozavimą;
5. rengti ir vykdyti nacionalines ir tarptautines mokslines ir tiriamąsias programas, kuriomis siekiama stebėti, įvertinti ir optimizuoti gyventojų, darbuotojų ir medicininę apšvitą bei jos galimą įtaką žmonių sveikatai;
6. atsižvelgiant į galimybes ir turimus resursus organizuoti ir teikti mokamas paslaugas radiacinei saugai vertinti;
7. rengti informaciją visuomenei radiacinės saugos klausimais, remiantis Departamente gautais rezultatais.

Departamentas, vykdydamas jam pavestus uždavinius, atlieka šias funkcijas:

1. pagal kompetenciją dalyvauja rengiant teisės aktų, reglamentuojančių radiacinę saugą, projektus ir atlieka tokių teisės aktų ar jų projektų analizę bei teikia pastabas ir pasiūlymus dėl jų tobulinimo;
2. atlieka statybos projektų radiacinės saugos ekspertizę ir vykdo statinio radiacinės saugos priežiūrą;
3. pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus ir patvirtintas programas organizuoja ir vykdo gyventojų, darbuotojų ir medicininės apšvitos stebėseną, rengia apibendrinančias ataskaitas ir teikia rekomendacijas, kaip optimizuoti apšvitos dozes;
4. organizuoja ir atlieka medicininės, gyventojų ir darbuotojų apšvitos, gyvenamosios, darbo ir kitos aplinkos dozimetrinius, spektrometrinius, radiocheminius ir radiologinius tyrimus;
5. vykdo valstybinį radiologinį aplinkos monitoringą, organizuoja ir atlieka aplinkos dozės galios, oro, maisto produktų, jų žaliavų, pašarų, jų žaliavų, geriamojo ir atvirų telkinių vandens bei dugno nuosėdų, statybinių medžiagų ir jų žaliavų, dirvožemio, prekių ir kitų objektų, nuo kurių priklauso žmogaus apšvita, radioaktyviojo užterštumo antropogeniniais radionuklidais ir gamtinių radionuklidų kiekių juose nustatymą, kaitos tendencijų stebėseną, įvertina, naudodamas tyrimų rezultatus, gyventojų gaunamą apšvitą;
6. organizuoja ir atlieka ankstyvąjį radiacinio pavojaus perspėjimą ir branduolinės ar radiologinės avarijos radiologinės būklės prognozavimą;
7. organizuoja ir vykdo paliktųjų radioaktyviųjų šaltinių ir radioaktyviosiomis medžiagomis užterštų objektų paiešką ant žemės ir iš oro bei atlieka gautų rezultatų analizę ir vertinimą;
8. vertina ir analizuoja savo, kituose Centro administracijos padaliniuose, kitose institucijose ir įstaigose gautus tyrimų rezultatus, prognozuoja jų kaitos tendencijas;

9. pagal kompetenciją dalyvauja rengiant valstybinio aplinkos monitoringo programas ir jų metinius įgyvendinimo planus, vertina įvairių objektų poveikio aplinkai programas poveikio visuomenės sveikatai požiūriu, teikia rekomendacijas dėl šių programų tobulinimo;
10. dalyvauja Centro ekstremaliųjų situacijų operacijų centro veikloje;
11. pagal kompetenciją dalyvauja analizuojant ir vertinant objektų, naudojančių jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinius, radiacinės saugos būklę;
12. atlieka radiologinių ir branduolinių avarių tyrimus ir rengia tyrimų ataskaitas;
13. įgyvendina Centro kokybės vadybos sistemos dokumentus ir teikia siūlymus dėl jų tobulinimo;
14. organizuoja ir užtikrina vykdomos veiklos kokybės laidavimą, rengia kokybės užtikrinimo priemonių planus, rengia ir tobulina tyrimų metodikas, planuoja, organizuoja ir dalyvauja palyginamuosiuose tyrimuose, planuoja naujos įrangos ir priemonių, reikalingų kokybiškiems tyrimams atlikti, viešuosius pirkimus ir esamos įrangos bei priemonių tinkamos būklės užtikrinimą;
15. užtikrina akredituotos veiklos atitiktį standartų ir kitiems reikalavimas;
16. rengia radiacinės saugos būklės apžvalgas;
17. Centro direktoriaus pavedimu rengia ir vykdo patvirtintas nacionalines ir tarptautines mokslines ir tiriamąsias radiacinės saugos programas;
18. Centro direktoriaus pavedimu dalyvauja Lietuvos Respublikos ministerijų, kitų institucijų ir įstaigų, tarptautinių organizacijų, Europos Sąjungos institucijų, Baltijos jūros valstybių tarybos ir kitų organizacijų įkurtų komitetų ir darbo grupių darbe, atstovauja Centrai metrologijos ir standartizacijos klausimais;
19. Centro direktoriaus pavedimu teikia informaciją ir rezultatus Lietuvos Respublikos institucijų ir įstaigų, Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų duomenų bazėms ir atsakant į pateiktus klausimynus;
20. pagal sutartis ir asmenų prašymus atlieka mokamas akredituotos srities ir kitus radiacinei saugai užtikrinti reikalingų tyrimų, vertinimų ir ekspertizės paslaugas;
21. teikia fiziniams ir juridiniams asmenims konsultacijas;
22. rengia veiklos ataskaitas;
23. vykdo kitas Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas.